

FORMATIEF EVALUEREN ALS INTERACTIEF PROCESS CONCREET STUDENT- EN DOCENT GEDRAG

Judith Gulikers, Wageningen Universiteit

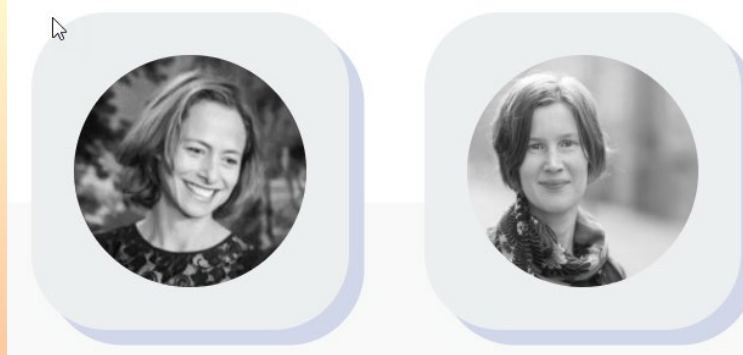
Keynote Platform Leren van Toetsen

3 juni 2022

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Cyclus Formatief Evalueren

Wetenschappelijke
onderbouwing

In de praktijk:
PO/VO

In de praktijk:
MBO

Leren van toetsen

In de praktijk:
HO

Judith Gulikers
Liesbeth Baartman

Judith.Gulikers@wur.nl
Liesbeth.Baartman@hu.nl

www.formatievecyclus.nl

Na deze sessie

- Heb je je kennis over FE opgefrist
- Heb je concretere beelden gekregen bij hoe docentontwikkeling in FE verloopt
- Ben je aan het denken gezet over concrete gedrag dat jij van je studenten wilt zien bij FE
- Realiseer je je wat dit voor jou betekent: in je onderwijsontwerp en in de les

MENTI.COM:
94 45 75

FORMATIEF
EVALUEREN:
WAT VINDEN
JULLIE?

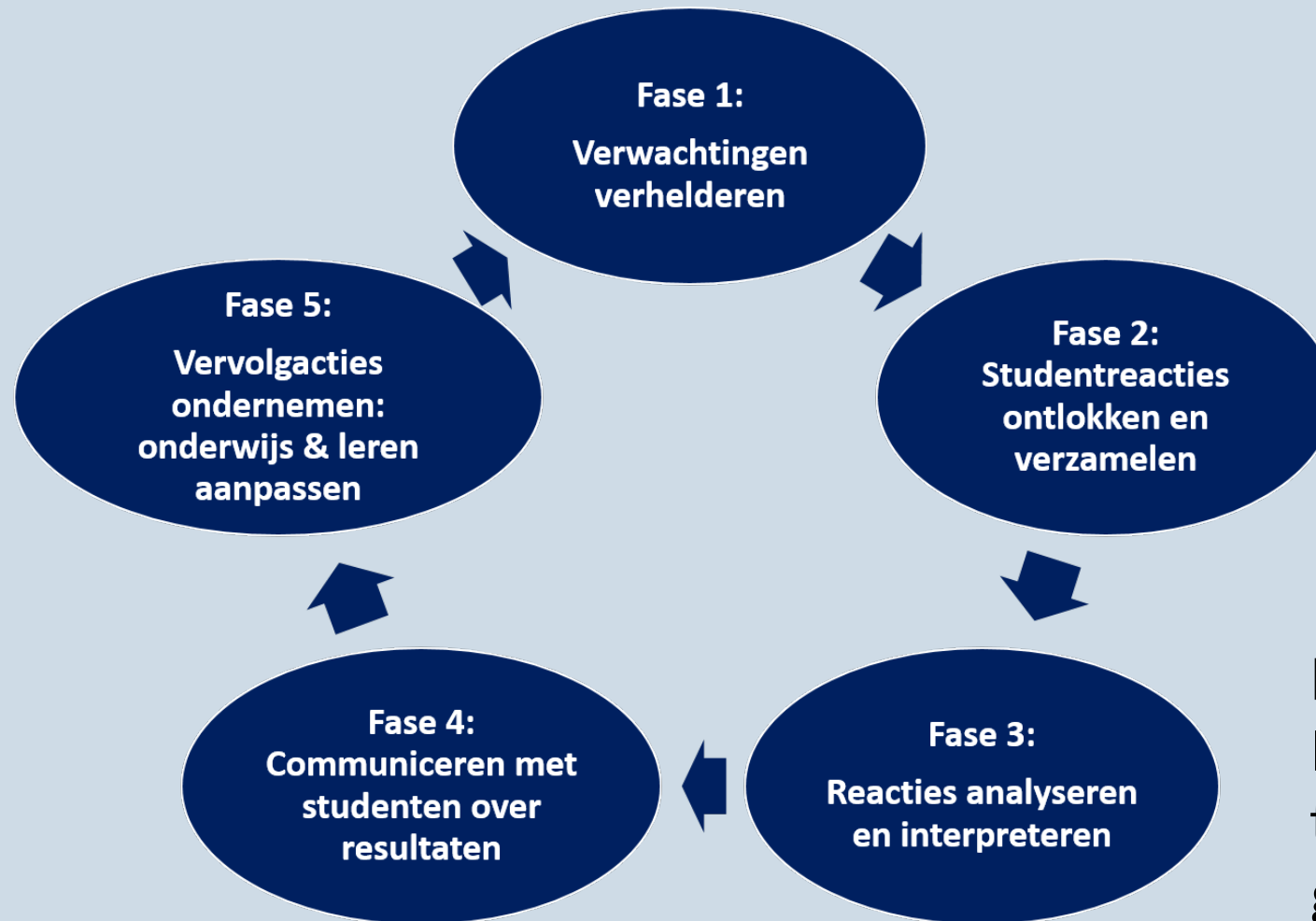
[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND

Stelling 1:

FE is een diagnostische toets zonder cijfers

FE is een *proces*

Misconceptie:

Ik zet een instrument in
(oefentoets / rubric / peer-
assessment)

→ dus ik doe aan FE

Misconceptie:

Ik gebruik nog steeds dezelfde
toetsen, alleen geef ik er nu
geen cijfer voor

→ Dus ik doe aan FE

De Cyclus van Formatief evalueren (Gulikers & Baartman, 2017)

Stelling 2

Bij formatief evalueren moeten studenten hun eigen leerdoelen formuleren

Verantwoordelijkheid van docent én student

Misconceptie:

FE is de verantwoordelijkheid van de student; hij/zij stuurt het eigen leren

Uitgangspunt van FE cyclus:

Docent is de cruciale schakel.

Wat DOET de docent in de vijf fasen?

En hoe zet de docent de student in actie in FE?

FE om zelfregulatie / eigenaarschap te stimuleren

Student krijgt zicht op eigen leren en leert daarmee eigen leren te sturen

Maar:

Daarvoor moet docent een leeromgeving inrichten waarin studenten dit kunnen ontwikkelen

Feedback geletterdheid als onderwijsontwerp en professionaliseringsvraagstuk

Boud, D., & Molloy, E. (2013). Rethinking models of feedback for learning: the challenge of design. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 38(6), 698-712. doi:10.1080/02602938.2012.691462

Carless, D., & Winstone, N. (2020). Teacher feedback literacy and its interplay with student feedback literacy. *Teaching in Higher Education*, 1-14. doi:10.1080/13562517.2020.1782372

DOCENTONTWIKKELING IN FE

Naar de meer actieve rol van de student

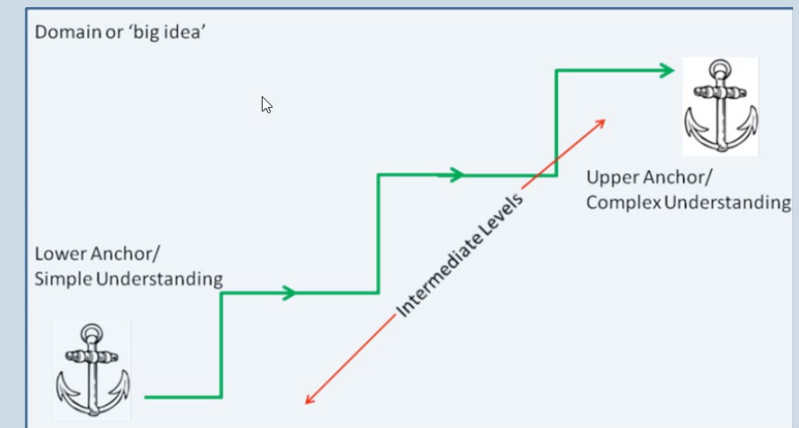
FE learning professions

Bijvoorbeeld

- Van “the letter” naar “the spirit” (Marshall & Drummond, 2006)
- From “learning the letter” tot “leading the spirit” (5 niveaus) (DeLuca et al., 2019)
- 3 groeಿನiveaus voor “where to”, “where are we now”, en “where to go next” (Gotwals & Cisterna, 2021)

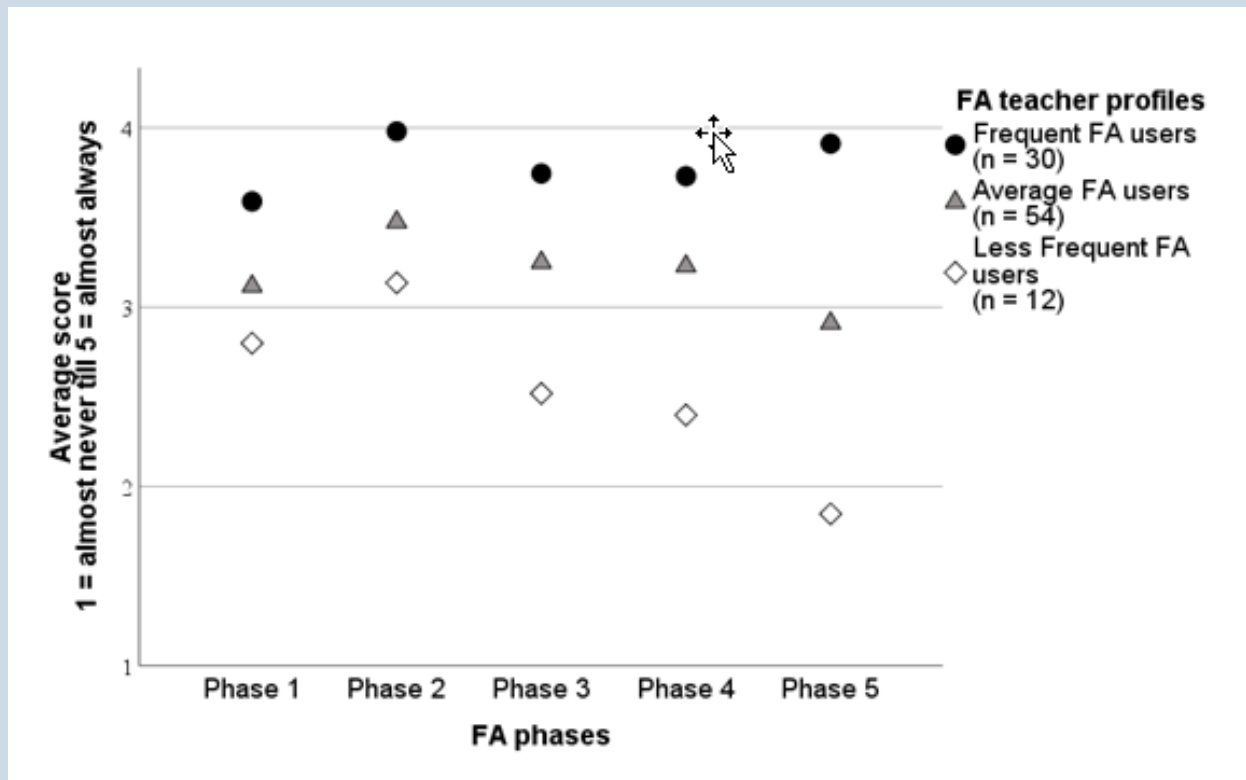
Longitudinale professionalisering (William & Leahy, 2015)

Lerarenopleidingen (Joosten-Ten Brinke, van Silfhout, Gulikers et al., 2022)

Salinas, 2009)

3 CLUSTERS VAN FE DOCENTEN

96 VO docenten

4 jarig
professionalisering-
traject

Veugen, Gulikers, & den Brok (submitted)

Leernetwerk
**formatief
evalueren**

Typering van 3 clusters

Kwantitatief

- Minder frequente FE gebruikers
- Gemiddelde FE gebruikers
- Frequente FE gebruikers

Kwalitatief

- Docent-gestuurde FE
- Student-activerende FE
- Student als mede-ontwerper FE

Begin bij docentgestuurd FE: laat de docent de vijf fasen in de vingers krijgen

Ook docentgestuurd FE is al heel waardevol!

Ga daarna naar: hoe gaan we de student hierin actiever maken

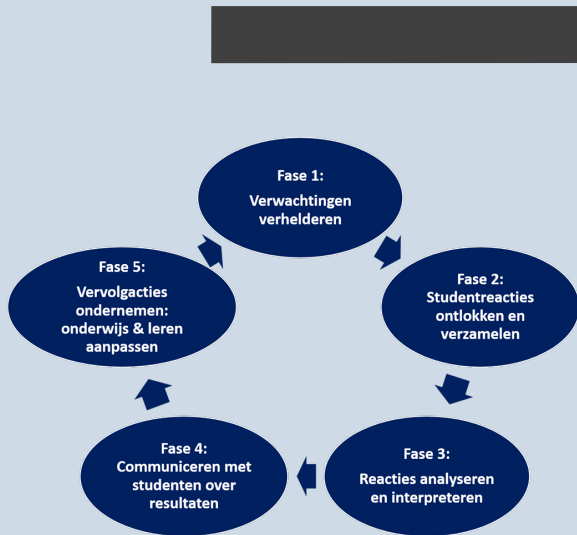
En professionalering loont

Tijd voor wat beweging

- Maak tweetallen en ga tegenover elkaar staan
- Student A zegt 1, student B zegt 2, student A zegt 3, student B zegt 1. Dit doe je z.s.m. achter elkaar.
- Daarna verandert 1 in: stamp met je rechterbeen op de grond (A= stamp, B=2, A=3, B=stamp etc.)
- Daarna verandert 2 in: klap in je handen (A=stamp, B=klappen, C=3 etc.)
- Daarna verandert 3 in: zeg "sssssss" (A=stamp, B=klappen, C= "sssss" etc.)
- Vervolgens laat je ze weer 1,2,3 tellen. Gaat dit nu makkelijker en sneller? Missie geslaagd!

Wat wil je met FE bereiken?

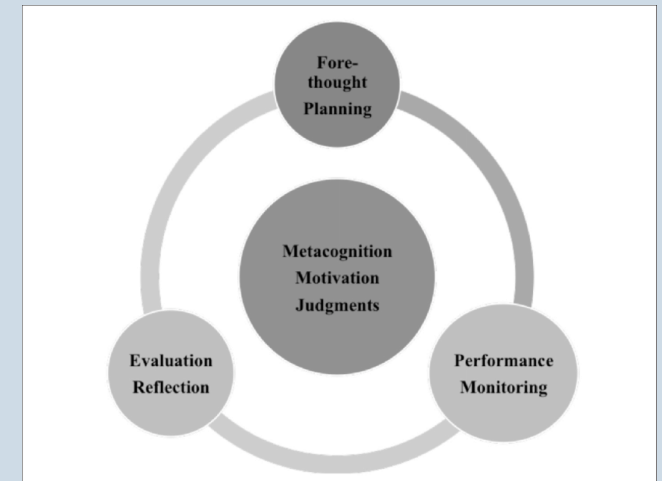

Published: 08 February 2018

Fusing self-regulated learning and formative assessment: a roadmap of where we are, how we got here, and where we are going

Ernesto Panadero , Heidi Andrade & Susan Brookhart

The Australian Educational Researcher 45, 13–31 (2018) | [Cite this article](#)

FE voor eigenaarschap / SRL

Eigenaarsschap = studenten reguleren hun eigen leren (SRL)

FE kan SRL helpen ontwikkelen (Andrade & Brookhart, 2020)

Focus op interactie

Assessment and the co-regulation of learning in the classroom

Linda Allal

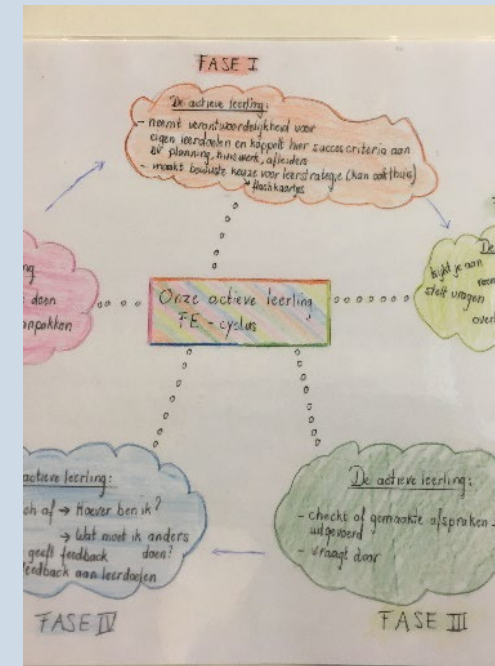
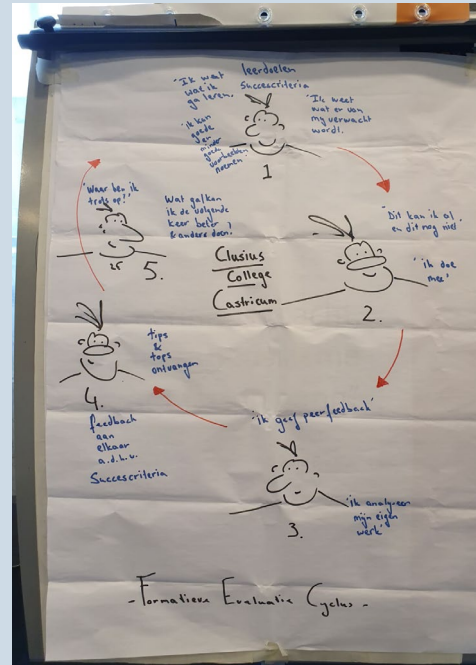
Pages 332-349 | Received 14 May 2018, Accepted 11 Apr 2019, Published online: 03 May 2019

- “Nieuw” concept co-regulatie: *“The joint influence on student learning of the learner’s processes of self-regulation and of the sources of regulation in the learning environment”* (p. 7, Allal 2020).
 - Een interactief FE process geeft handen en voeten aan wat co-regulatie is.
- De docent stimuleert en activeert de student in het FE proces.

What are we Really Aiming for? Identifying Concrete Student Behavior in Co-Regulatory Formative Assessment Processes in the Classroom

 [Judith Gulikers^{1*}](#), [Marijke Veugen¹](#) and [Liesbeth Baartman²](#)

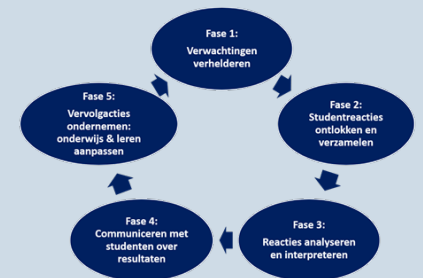
WAT DOET DE STUDENT?

[illegible]

Welk student gedrag wil
jij zien?

In menti

MENTI.COM:
94 45 75

Resultaten

TABLE 2 | More and less concrete examples of student FE behavior.

	Less concrete student behavior	More concrete student behavior
	Students...	Students...
Phase 1 Clarifying expectations	Understands the learning goals and success criteria	Ask questions about the learning goals Compare different examples to deduce success criteria Collaboratively (with teacher) formulate success criteria Formulate own learning goals Help peers in understanding the learning goals and success criteria Formulate success criteria in own words
Phase 2 Eliciting student responses	take responsibility are active in class take the assignments seriously	Perform (self-chosen or teacher provided) task to show to what extent they have reached the learning goals Give answers and explanations Selects from a number of provided assignments to show his/her current performance Design their own assignments by which they want to show the learning goals Explain “wrong” examples Explicate their current prior knowledge

Resultaten vervolg

Phase 3 Analysing and interpreting responses	Look at their own or each other's work Are critical towards their own work Accept mistakes	Identifies own strength and weaknesses Can explain and justify their provided answers and reasoning Compare own work using the success criteria Compare their work with that of peers Give their own performance an indicative mark Checks the degree to which they have met the learning goal by using the provided answer models Ask themselves the question "To what extent do I fulfil the criteria?" Identify mistakes in their own work
Phase 4 Communicating about results (feedback)	Give feedback Tips and tricks	Give each other feedback using the success criteria Ask for feedback Answer for themselves "how far along am I?" Discuss with the teacher what they have done well and what needs to improve Discuss received feedback with the teacher or peers
Phase 5 Taking an concrete follow up action in instruction and/or learning	Know what they should do differently Make feedback their own Take ownership of their learning	Choose an appropriate follow up task, if needed in collaboration with the teacher Asks the teacher for additional instruction Articulates "what do I need to take a next step?" Adjusts product using the received feedback Writes down what next steps to take Actively search for people who can help them reach their goal Asks for a new assessment opportunity Move on to making a more difficult task Ask help from peers

De student cycli

- Lastig om concreet gedrag te benoemen, maar ook mooie voorbeelden
- Cyclus rondmaken is lastig ('alignment')
- Verschil in sturing. Bv.
 - *Student weet de leerdoelen*
 - *Student geeft feedback aan medestudent*
 - *Student vraagt om feedback*
- Overkoepelend: actieve student + cultuur van fouten maken mag

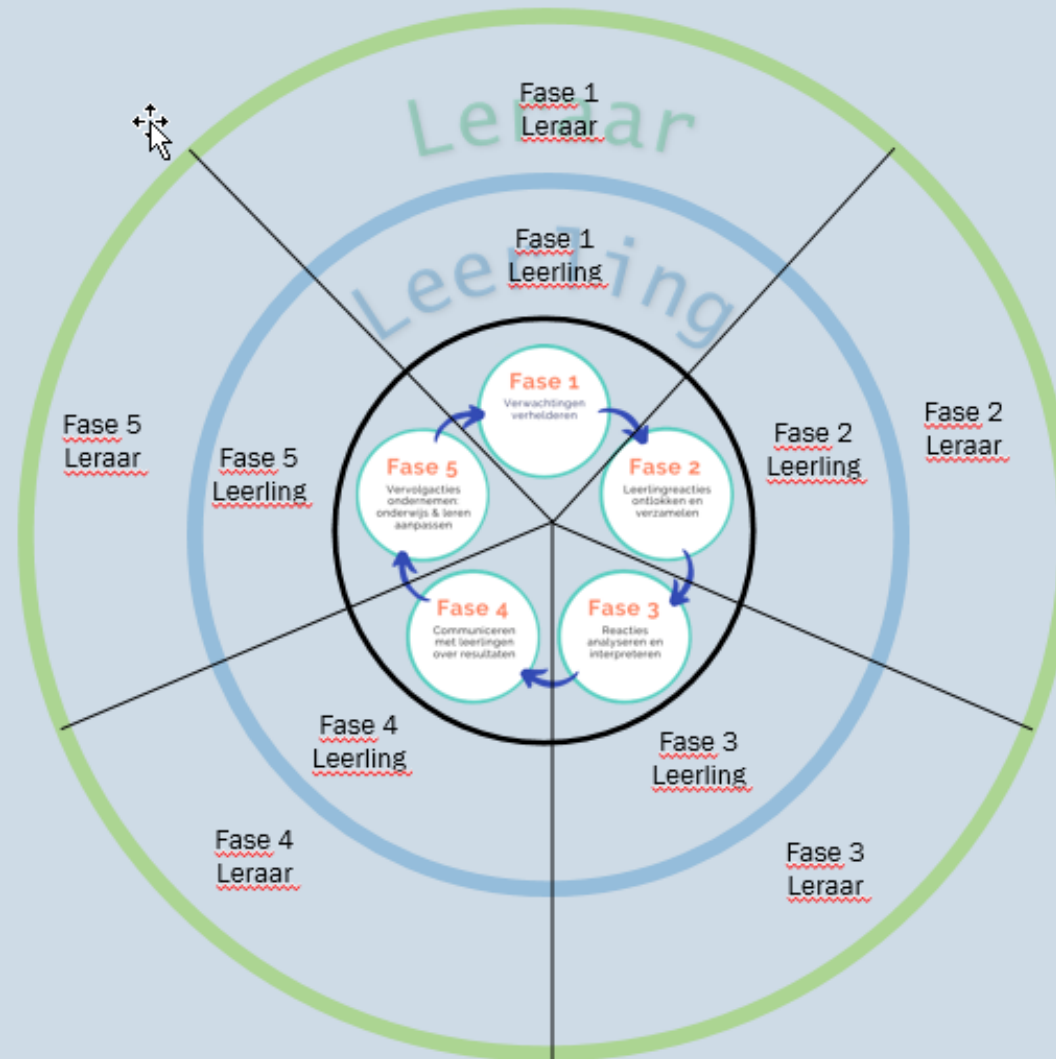
Eye-opener:

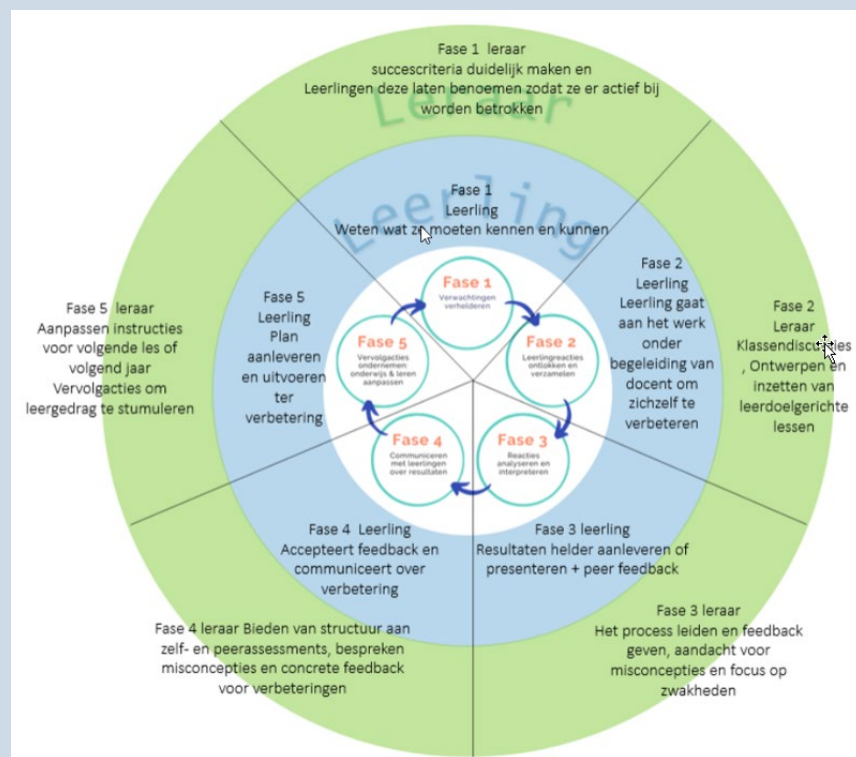
Doordat ik leerlinggedrag moet benoemen, wordt meteen helder
wat ik zelf anders moet doen (docent VO)

Eye-opener

“als ik van studenten verwacht dat ze hun eigen werk met de succescriteria vergelijken (= fase 3 activiteit), dan betekent dat dat ik 1) een activiteit moet doen waarmee de studenten de succescriteria helder krijgen, 2) een gepaste opdracht inzetten waarmee studenten hun huidige prestatie op de leerdoelen kunnen laten zien (fase 2 activiteit), en 3) tijd en ruimte inbouwen om studenten met de succescriteria naar hun eigen werk te laten kijken”
(Gulikers et al., 2021, p 8.)

De student – docent FE cyclus

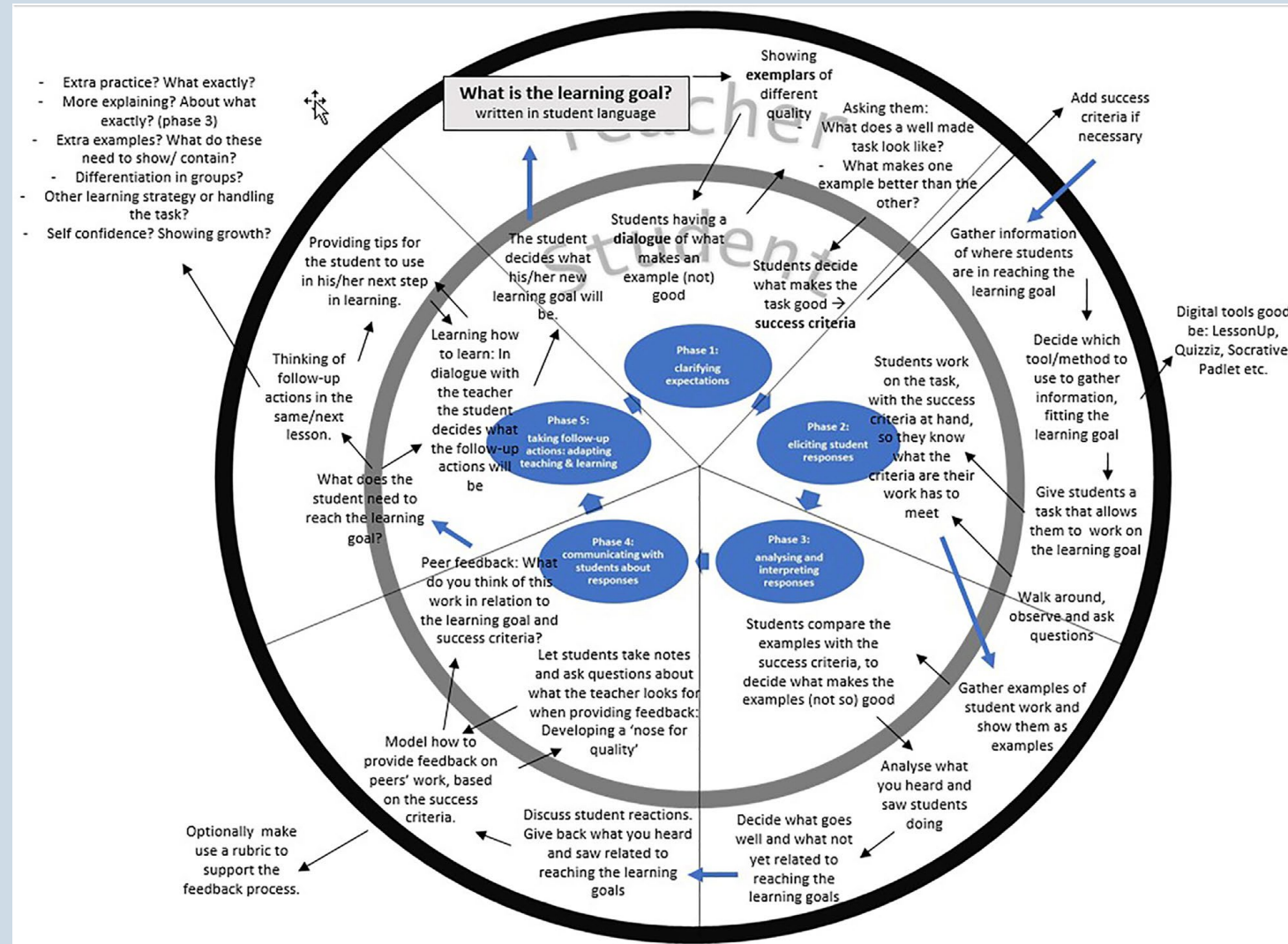

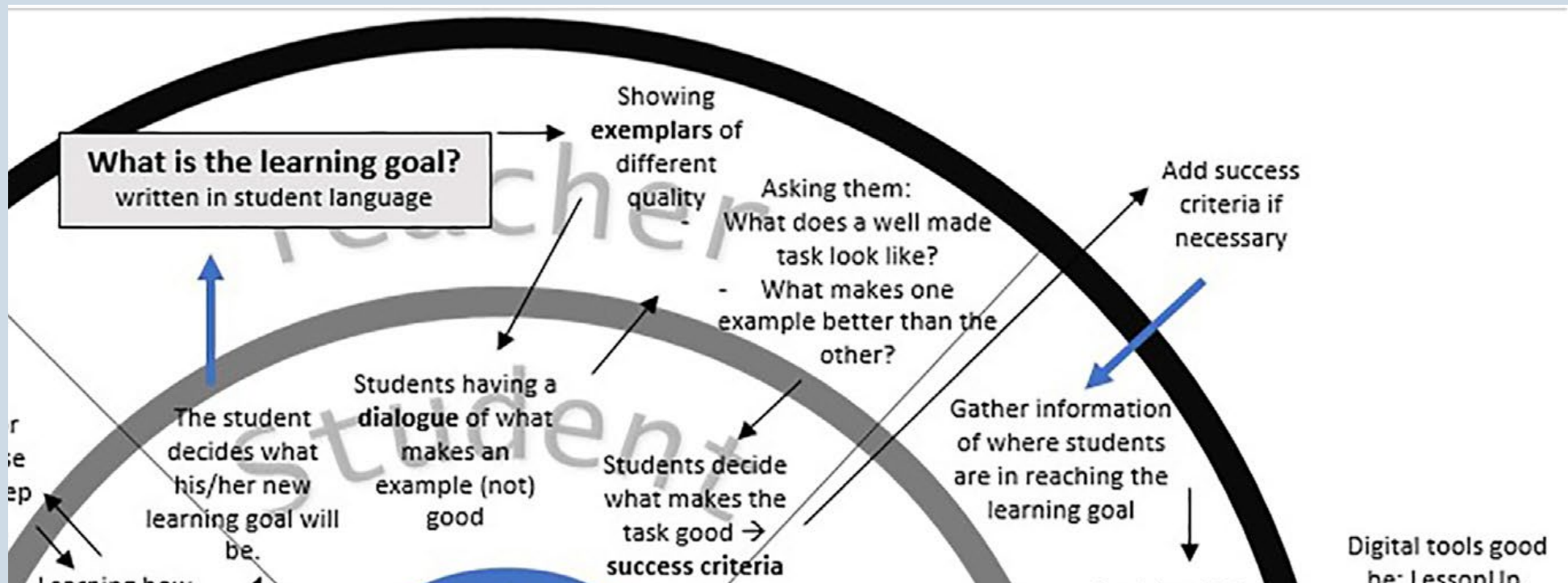
	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Leerling	2. Leerling filtert de leerdoelen voor de komende toets	Leerling maakt individueel en serieus de Diagnostische toets	Leerling kijkt zijn toets na en noteert welke leerdoelen nog niet behaald zijn.	Leerling voert met de docent een gesprek over wat er nog gedaan moet worden om de niet bereikte leerdoelen nog te behalen	Leerling gaat aan de slag met de lesstof die past bij de niet behaalde leerdoelen.
Leraar	1. Docent benoemt de leerdoelen voor de komende toets. En maakt het zichtbaar(bord)				
Leerling	3. Leerling noteert leerdoelen die nog niet voldoende beheerst worden				
Leraar					
Leerling					

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Leerling	- Lin pakt zelf leerdoelen erbij - Lin leest de leerdoelen en succescriteria en stelt verhelderingsvragen indien nodig aan docent - Lin maakt notities - Lin legt aan medelijn uit wat de bedoeling is	- Mindmap maken - Leerlingen wisselen uit in groepjes - Leerling steekt vinger op - Leerling schrijft op	- Leerling kiest <u>zelf</u> leerstrategie voor opdracht en voert dit vervolgens uit. Afhankelijk van werkvorm is dit een poster, som, verslag, woordjes etc.	- Reflecteert in hoeverre leerdoel is behaald - Bepaalt strategie om leerdoel verder te behalen - Peer-to-peer feedback	- Reflecteert op leerstrategie en leert hieruit ook voor andere leerdoelen - Verbeteren aan hand van gekregen en eigen feedback, en leveren evt opnieuw in.
Leraar	- Docent checkt of leerdoelen worden begrepen door Lin te bevragen - Docent geeft toelichting op leerdoelen (nav leerlingvragen)	- Aansluiten bij voorkennis - Laat voorbeelden zien - OLG waarbij iedereen meedoet	- Geeft feedback op werk van de leerling - Laat goed/bad practices zien - Mate van kwaliteit bespreken met elkaar	- Producten bekijken in hoeverre het aan de leerdoelen voldoet - Meest gemaakte fouten bespreken	- Stelt feedforward vragen: wat ging (minder goed) en waarom? Wat ga je volgende keer hetzelfde/anders doen? - Bespreek growth mindset

Voorbeeld student-docent cyclus

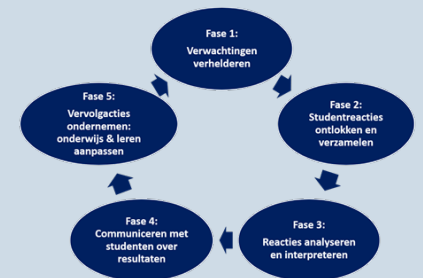
Stukje ingezoomd

Bedenk docentgedrag bij
jouw studentgedrag

In menti

MENTI.COM:
94 45 75

Wat ze allemaal zeiden.....

De docent bepaalt de leerdoelen

In ieder geval in eerste instantie

Resultaten

6 thema's die co-regulatie in FE typeren (hierop verschilden de voorbeelden):

Niet erg gedetailleerd

Geen verbinding tussen activiteiten

Vooraf docentgestuurd

Weinig inzet van medeleerlingen

Op taak gericht

Weinig op het leerproces gericht

Erg gedetailleerd

Duidelijke verbinding tussen activiteiten

Vooraf leerling gestuurd

Veel inzet van medeleerlingen

Op taak gericht &

Op het leerproces gericht

Vaak: voorbereiding op summatieve toets
Responsiever onderwijs

Zicht krijgen op eigen leren, voor verder leren.
Ontwikkeling SRL vaardigheden

Denk vanuit concreet student
gedrag

Het interactieve student-docent-
proces maakt FE voor
eigenaarschap meer concreet

Referenties

Allal, L. (2020). Assessment and the Co-regulation of Learning in the Classroom. *Assess. Educ. Princ. Pol. Pract.* 27 (4), 332–349. doi:10.1080/0969594x.2019.1609411

Andrade, H. L., and Brookhart, S. M. (2020). Classroom Assessment as the Coregulation of Learning. *Assess. Educ. Princ. Pol. Pract.* 27 (4), 350–372. doi:10.1080/0969594x.2019.1571992

Brooks, C., Burton, R., van der Kleij, F., Ablaza, C., Carroll, A., Hattie, J., & Neill, S. (2021). Teachers activating learners: The effects of a student-centred feedback approach on writing achievement. *Teaching and Teacher Education*, 105, 103387. doi:<https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103387>

DeLuca, C., Chapman-Chin, A., & Klinger, D. A. (2019). Toward a Teacher Professional Learning Continuum in Assessment for Learning. *Educational Assessment*, 24(4), 267–285. doi:10.1080/10627197.2019.1670056

Gulikers, J., Veugen, M., & Baartman, L. (2021). What are we Really Aiming for? Identifying Concrete Student Behavior in Co-Regulatory Formative Assessment Processes in the Classroom. *Front. Educ.* 6:750281. doi:10.3389/feduc.2021.750281

Gotwals, A. W., & Cisterna, D. (2022). Formative assessment practice progressions for teacher preparation: A framework and illustrative case. *Teaching and Teacher Education*, 110, 103601. doi:<https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103601>

Joosten-Ten Brinke, D., Bartram, R., Gulikers, J. et al., (2022). Formatief toetsen in de lererenopleidingen: analyse van de kennisbases. *Velon Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, xx

Leernetwerk Formatief Evalueren (2020). Formatief evalueren: De leerlingcyclus. Blog op vernieuwenderwijs.nl. <https://www.vernieuwenderwijs.nl/formatief-evalueren-de-leerlingencyclus/>

Marshall, B., & Jane Drummond, M. (2006). How teachers engage with Assessment for Learning: lessons from the classroom. *Research Papers in Education*, 21(2), 133–149. doi:10.1080/02671520600615638

Panadero, E., Andrade, H., & Brookhart, S. (2018). Fusing self-regulated learning and formative assessment: a roadmap of where we are, how we got here, and where we are going. *The Australian Educational Researcher*, 45(1), 13–31. doi:10.1007/s13384-018-0258-y

Veugen, M., Gulikers, J., Den Brok, (submitted). Empirically derived teacher profiles for formative assessment practice: From teacher-centred to student-activating to student-designed.

Wiliam, D & Leahy, S. (2015). Embedding formative assessment pack. <https://www.dylanwiliamcenter.com/efa-pd/>

Judith.Gulikers@wur.nl
www.formatievecyclus.nl